

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА,
ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ И СЪОБЩЕНИЯТА

МЕЖДУВЕДОМСТВЕН СЪВЕТ ПО ПРОСТРАНСТВЕНИ ДАННИ

Протокол

№ 4

**ОТ ЗАСЕДАНИЕТО НА МЕЖДУВЕДОМСТВЕН СЪВЕТ
ПО ПРОСТРАНСТВЕНИ ДАННИ**

на 31 МАЙ 2016 година

Днес, 31.05.2016 г., се проведе работно заседание на **Междуведомствения съвет по пространствени данни**, създаден със Заповед № РД-08-656/19.11.2013 г., изм. Заповед № РД-08-285/02.06.2015 г., изм. Заповед № РД-08-431/14.08.2015 г. и Заповед № РД-08-562/02.11.2015 г.

Заседанието се проведе в сградата на МТИТС, ул. „Дякон Игнатий” № 9, зала 3 от 15:00 часа в състав:

1. Валери Борисов – председател;
2. Николай Младенов (представява Николай Нанков – заместник-председател);
3. Красимир Живков – заместник-председател;
4. Румен Димитров (представява Димитър Кюмюрджиев – член);
5. Теодора Немска (представява Жечо Станков – член);
6. Велислава Рангеловска (представява Жечо Станков – член);
7. Петър Димитров (представява Васил Грудев - член);
8. Даниела Ненкова (представява Ирена Георгиева – член);
9. Петър Велинов (упълномощен да представява Цветко Георгиев – член);
10. Недялка Драгоева (представява Димитър Хаджиев – член);
11. Красимир Симонски – член;
12. Диана Янчева – член.

Присъстват и:

- Георги Гладков – секретар;
- Виктория Джерманска – технически секретар;
- Николай И. Петров – дирекция „Пространствени данни“, ЕСМИС;
- Мариян Марков – Военно-географска служба.

Отсъства чл.-кор. Николай Милошев – член.

След проверка на кворума, Съветът започна редовното си заседание при следния дневен ред:

1. Отчет на изпълнението на ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ за ускоряване на работата по изпълнение на Директива 2007/2/ЕО INSPIRE;

2. Анализ на резултатите от годишния мониторинг и националния доклад за последните 3 години от прилагането на Закона за достъп до пространствени данни/Директивата INSPIRE и изводите от тях;

3. Доклад за изпълнението на действията по осигуряването на свързаност и функционирането на временния Национален портал за пространствени данни с геопортала INSPIRE на ЕС;

4. Разни.

По т. 1.

Г-н Валери Борисов откри срещата с кратък отчет на текущото изпълнение на Плана за действие за ускоряване на работата по изпълнение на Директива 2007/2/ЕО INSPIRE. В плана дейностите условно са разделени на четири етапа, два от които – незабавни и краткосрочни, са обект на разглеждане в този отчет.

Незабавните действия от Плана за ускоряване на работата по изпълнение на Директивата 2007/2/ЕО INSPIRE са извършени.

Към момента Междуведомствения съвет по пространствени данни е имал три присъствени заседания за 2015 година (през юни, октомври и декември), както и едно неприсъствено през март 2016 г. чрез електронна кореспонденция. Съставът му е актуализиран, като е изготвен нов Правилник за дейността му.

Експертната работна група (ЕРГ) към Съвета от своя страна функционира редовно, съгласно Правилника за дейността и организацията на нейната работа. Координацията в рамките на ЕРГ е на много добро ниво, в резултат на което бяха извършени всички предвидени организационни и подготвителни дейности за набелязване на конкретни мерки на национално ниво за реализиране на неизпълнените дейности по Директива INSPIRE:

- определяне на ролите на отговорните ведомства като първични администратори на пространствени данни;
- стартиране на процедура за изработване на начална функционалност на Националния портал за пространствени данни;
- подготовка на проекти за необходимите организационни, планиращи и национални регламентиращи документи;
- провеждане на обучение по Закона за достъп до пространствени данни (ЗДПД) и изискванията на Директивата INSPIRE.

Краткосрочните действия (с хоризонт до средата на 2016 г.) са стартирани в срок и голяма част от тях вече са изпълнени. Това включва:

- Определени и съгласувани са актуални национални и ведомствени точки за контакт. Националните представители участват редовно в организирани мероприятия в общоевропейски формат;
- Разработен е проект на Постановление на Министерския съвет (МС) на Република България за отговорностите на институциите, от които се прилага ЗДПД. Той детайлизира отговорните ведомства за референтните данни и ролите им като първични администратори на пространствени данни, като държатели на данни и на референтни данни по 34-те теми на ЗДПД. Документът включва и регламентация на политиката за споразумения между институциите, осигуряваща изпълнение на изискването на ЕК съгласно Директивата INSPIRE. Проектът е в процес на съгласуване и приемане;
- Сключено е Рамково споразумение между Министерство на отбраната (МО) и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС) и, на негово основание, Споразумение за сътрудничество между Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“ (ИА ЕСМИС) и Военно-географската служба (ВГС) на МО за

използване на Информационната система за предоставяне на публичен достъп до пространствените данни и услуги на Министерството на отбраната като временен Национален портал за пространствени данни и осигуряване на свързаност с INSPIRE геопортала на ЕС;

След осъществяване на допълнителни хардуерни и софтуерни разработки, както и на необходимите организационни и съгласувателни дейности, **от 24.03.2016 г. този временен Национален портал вече е регистриран в Европейския INSPIRE геопортал.** Извършените предварителни тестове показаха валидност и достъпност/видимост на публикуваните метаданни, данни и услуги на 100 %. До момента връзката с Европейския геопортал е стабилна и сигурна.

- В резултат на анализа на състоянието и разработването на собствени графици за работа, съгласуването и утвърждаването на графичите за работа и финансовите разчети в Междуведомствения съвет, е подготвена Пътна карта за действията на „органите“, които в съответствие с изискванията на Закона за достъп до пространствени данни следва да подготвят в пълен обем необходимите данни, метаданни и услуги за тях по изискванията на ЗДПД и Директива INSPIRE. Предвижда се тя да се приложи към тригодишния отчетен доклад.
- Бяха организирани и проведени обучения и семинари по отношение на Директива INSPIRE на специалисти от ведомствата, като за целта се използваха и заседанията на ЕРГ. На семинар с демонстрация бяха показани възможностите на разработения и внедрен във ВГС на МО геопортал, както и способността му да играе ролята на Национален портал за пространствени данни. Предвижда се за обучение да се използва и 6-тата международна конференция по картография и ГИС, организирана от Българската картографска асоциация (съвместно с Международната картографска асоциация), която ще се проведе през месец юни 2016 година.
- Процесите по изработката, проверката и валидирането на метаданни от всички органи на публичната власт, прилагащи ЗДПД/Директивата, се считат за регулярни и непрекъснати. Конкретни срокове за всяко ведомство могат да се намерят в посочената по-горе Пътна карта.

От всички Краткосрочни действия, включени в Плана за действие, само влизането в сила на новия Правилник за работата на МСПД не е осъществено до момента, тъй като срокът за приемането му от МС е края на месец юни 2016 година. Съответно, като част от Средносрочните действия на Плана за действие, срокът за приемане на постановлението на МС за отговорностите на институциите, от които се прилага ЗДПД, е края на 2016 година. Като национален орган, отговорен за изпълнение на ЗДПД/Директива INSPIRE, МТИГС работи по смисъла и логиката, заложили в новите нормативни документи, независимо от това, че не са формално приети.

След направения преглед, председателят на МСПД предложи да се приеме отчетът на изпълнението на ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ за ускоряване на работата по изпълнение на Директива 2007/2/ЕО INSPIRE. Отчетът се прие единодушно.

По т. 2.

Председателят на ЕРГ г-н Георги Гладков представи на Съвета за сведение информация за Анализа на резултатите от годишния мониторинг и националния доклад за последните 3 години от прилагането на Закона за достъп до пространствени данни/Директивата INSPIRE и изводите от тях. Под методическото ръководство на ИА ЕСМИС, респективно дирекция „Пространствени данни“, както и с активното участие на членовете на ЕРГ към Съвета, националните задължения по мониторинга и докладването, свързани с прилагането на Директива INSPIRE, са изпълнени.

Изработен е тригодишен отчетен доклад (за периода 2013 – 2015 г.) и таблици, съдържащи идентифицираните масиви от пространствени данни, които попадат в обхвата на Закона и Директивата (Приложения I, II и III), наличните услуги за тях и съответните публични органи, които ги създават и поддържат.

Създадени бяха два файла (Excel) с данни за мониторинг, като първият включва всички съществуващи масиви от пространствени данни и услуги, докладвани от ведомствата, а вторият само такива, за които има създадени метаданни.

Вторият Excel файл беше трансформиран в XML формат и изпратен до Европейската комисия.

Общият брой на масивите от пространствени данни, докладвани по Приложения I, II и III на Директивата INSPIRE, е 739. От тях по приложение I – общо 364 масива, по приложение II – общо 114 масива и по приложение III – общо 261 масива;

Броят на масивите от пространствени данни за всички приложения, които имат метаданни, е 312, съответно 216, 23 и 73 по Приложения I, II и III. От тях само 261 са съвместими, т.е. метаданните за тези масиви съответстват на Директивата INSPIRE, като за Приложение I те са 201, за Приложение II – 13 и за Приложение III – 47 масива.

Общият брой на докладваните услуги за пространствени данни е 67, като броят на услугите, които имат метаданни е 39.

Броят на мрежовите услуги за пространствени данни, с метаданни за тях, е 26. От тях 7 са съвместими, метаданните на които са в съответствие с правилата за прилагане, упоменати в член 5, параграф 4 от Директивата.

Липсва информация за масиви от пространствени данни в таблицата за Мониторинг 2016 г. за следните теми от Директивата INSPIRE, респективно ЗДПД:

- I.2. Система за географски мрежи – АГКК, МО-ВГС, по основателна причина – темата е дискуссионна на ниво ЕС;
- III.6 Комунално-битови и обществени услуги – МОСВ, МЗ;
- III.8. Производствени и промишлени съоръжения - МОСВ - 4-ТЕ БАСЕЙНОВИ ДИРЕКЦИИ;
- III.9. Селскостопански и водностопански съоръжения- МЗХ;
- III.15. Океанографски географски характеристики – МОСВ, БАН;
- III.16. Морски региони – МОСВ, БАН;
- III.17. Биоекографски региони – МОСВ, БАН-НИГГГ.

В тази връзка председателят на Съвета предложи Секретариатът да подготви писмо до отговорните институции, в което да се изиска от тях информация за текущото състояние по липсващите теми.

Относно организиране на действията по мониторинга и докладването беше изпратено и официално писмо от МТИТС до другите министерства и организации, прилагащи ЗДПД. Въпреки всичко, до указания срок – 22 април – от общо 28 ведомства само 5 бяха изпратили исканата информация (Институт „Пушкаргов“, ДП „Пристанищна инфраструктура“, ИАПД гр. Русе, НСИ и Министерството на енергетиката). След многократни напомняния, до средата на месец май беше събрана достатъчно информация и бяха изготвени документите, подлежащи на изпращане в ЕК.

Пътната карта за подготовка на необходимите данни, метаданни и услуги за тях по изискванията на ЗДПД/Директивата INSPIRE, която Съветът реши да бъде приложена към тригодишния отчетен доклад, също беше съгласувана, но по електронен път.

Създадени са три основни документа:

1. Доклад на държава-членка – България за 2016 г, отчитащ напредъка при прилагане на Директива INSPIRE през периода 2013 – 2015 г.;

2. Таблица, отразяваща моментната готовност на прилагащите ЗДПД/Директивата органи на публичната власт да осигурят достъп до своите масиви от пространствени данни и услуги за тях, съгласно техните компетенции – в два формата;
3. Пътна карта за подготовка на необходимите данни, метаданни и услуги за тях по изискванията на ЗДПД и Директивата INSPIRE.

Изводите, които се налагат към настоящия момент, от гледна точка на МТИТС, в качеството му на национално отговорен орган за контрол върху въвеждането и ползването на инфраструктурата за пространствена информация и за редовното предоставяне на Комисията и на обществеността на резултатите от този контрол, са следните:

1. Процесът по събиране на информация, необходима по презумпция за създаването на изискващите се от ЕК документи по прилагането на Директивата INSPIRE, е твърде бавен и недостатъчно надежден от страна на публичните органи, поради:
 - недостатъчен експертен капацитет – като брой длъжностни лица, в чиито функционални задължения са вписани отговорности по прилагането на ЗДПД;
 - недостатъчно познаване на регламентите, спецификациите и другите европейски нормативни документи, свързани с прилагане на Директивата INSPIRE;
 - липса на последователно воден отчет и систематизация на наличните пространствени данни и на дейностите във ведомствата и подчинените им структури, които имат пряко или косвено отношение към прилагането на ЗДПД и информация за които подлежи на мониторинг и докладване.

В някои ведомства като че ли за пръв път се събира и обобщава информацията, която подлежи на мониторинг и докладване, а по-голямата част от ангажираните в процеса експерти наистина за пръв път изпълняват такива задачи (те самите го твърдят).

2. Действията на публичните власти по прилагането на ЗДПД/Директивата са по-скоро стихийни, отколкото систематични и зависят от външния натиск от страна на националните ръководни и координиращи структури по Закона.
3. Въпреки че има растеж на финансовия ресурс за изпълнение на разпоредбите на ЗДПД, той все още е недостатъчен за компенсиране на закъснението при изпълнение на европейската пътна карта за прилагане на Директива INSPIRE. Растежът не се дължи на промяна на вътрешноведомствената политика в изпълнение на Закона, а на факта, че някои от разработваните по други проекти информационни системи имат географски модули, които биха могли да удовлетворят частично изискванията на Закона.
4. Дейностите по изпълнение на ЗДПД и прилагането на Директивата INSPIRE и свързаните с нея регламенти имат нисък приоритет в комплекса от задачи на публичните органи. Изключение правят тези от тях, които са по-тясно свързани със Закона за електронното управление.

На основание направения анализ се правят следните **препоръки** към органите на публичната власт, които прилагат ЗДПД:

1. Да се определят подходящи структури (чрез създаване на нови или добавяне на функционални задължения на съществуващи структури, или създаване на постоянни целеви ведомствени работни групи) и механизми за координиране и изпълнение на задълженията на съответните публични органи, произтичащи от прилагането на ЗДПД. Като достатъчно основание може да се посочи чл. 18 на Директивата INSPIRE.
2. Отчитането на дейностите в изпълнение на ЗДПД/Директивата INSPIRE да стане задължителна част от общия отчет на всеки публичен орган за всяка календарна година, като същата част от отчета да бъде изпращана в

националния координиращ орган по изпълнение на Закона/Директивата.

3. Да се планират целеви финансови средства за създаване на метаданни за наличните масиви от пространствени данни и условия за осъществяване на достъп до тях чрез услуги, по изискванията на Директивата INSPIRE.
4. Заданията за изработване на електронни системи, регистри и други автоматизирани информационни системи, опериращи с пространствени данни, да бъдат съобразени с изискванията на Директивата INSPIRE и, ако е възможно, да бъдат включвани в тях модули, изпълняващи функции като елементи от националната инфраструктура за пространствена информация.
5. Събирането, систематизирането, актуализирането и обобщаването на вътрешноведомствената информация, необходима в процесите на мониторинг и докладване по изискванията на Директивата INSPIRE, да бъде непрекъснат процес през всяка календарна година.
6. При трансформации на структурата и състава на публичните органи да се осигурява приемственост и експертен капацитет относно изпълнението на функциите и задачите, свързани с прилагането на ЗДПД/Директива INSPIRE.
7. Да се използват по-активно възможностите на Експертната работна група към Междуведомствения съвет за съгласуване на политиките и подходите на публичните органи за прилагане на ЗДПД и Директивата INSPIRE.

Г-жа Диана Янчева, НСИ, направи две предложения след представения анализ. На основата на изготвени стандарти и общи индикатори за качество, да се направи Комуникационна стратегия, която да бъде насочена към хората, които ще работят с пространствени данни. И второ, като препоръка, в т. 6.1 на стр. 26 от Доклада за Отчет на държава-членка: България, 2016, където се предвиждат бъдещите разходи, да бъде посочен конкретен период.

Във връзка с т. 4 от препоръките в представения анализ, а именно „Заданията за изработване на електронни системи, регистри и други автоматизирани информационни системи, опериращи с пространствени данни, да бъдат съобразени с изискванията на Директивата INSPIRE и, ако е възможно, да бъдат включвани в тях модули, изпълняващи функции като елементи от националната инфраструктура за пространствена информация“, председателят на Съвета г-н Валери Борисов предложи Секретариатът да подготви писмо от името на министъра, в което да се предложи на ведомствата – първични администратори на геопространствени данни в бъдеще техническите заданията по проекти, които са свързани с геопространствени данни да се съгласуват предварително с МСПД за по-добра координация и осигуряване на екпертен поглед върху тези документи. Тези функции могат да се поемат от Секретариатът на Съвета и Експертната работна група като дейност.

След гласуване, по предложение на председателя на Съвета, присъстващите одобриха представения анализ.

По т. 3.

Председателят на Съвета г-н Валери Борисов даде думата на г-н Гладков да представи накратко Доклад за изпълнението на действията по осигуряването на свързаност и функционирането на временния Национален портал за пространствени данни с геопортала INSPIRE на ЕС.

В изпълнение на Решение № 6/10.06.2015 г. и Решение № 3/05.10.2015 г. на МСПД и на основание чл. 15, т. 1 от Директива 2007/2/ЕО (INSPIRE), чл. 12, ал. 4 и чл. 14, ал. 3, ал. 4 и ал. 5 от Закона за достъп до пространствени данни (ЗДПД), както и чл. 9, ал. 1, т. 2 от Закона за геодезията и картографията, на 30.12.2015 г. беше сключено Рамково

споразумение между Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС) и Министерството на отбраната (МО).

Страните се споразумяха да си сътрудничат за използване на Информационната система за предоставяне на публичен достъп до пространствените данни и услуги на МО като Национален портал за пространствени данни при създаване на националната инфраструктура за пространствена информация и осъществяване връзка с Геопортала на инфраструктурата за пространствена информация на Европейската общност.

За постигане целта на това Рамково споразумение, на основание чл. 4 от него, изпълнителните органи – съответно Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“ (ИА ЕСМИС) и Венно-географската служба (ВГС), на 22 януари 2016 г. подписаха свое Споразумение за сътрудничество. То определи основните направления за сътрудничество при съвместните им дейности, произтичащи от Закона за достъп до пространствени данни (ЗДПД), за изпълнение на националните отговорности по Директива 2007/2/ЕО (INSPIRE).

В изпълнение на Споразумението за сътрудничество бяха извършени значителен обем съвместни действия, заключаващи се в:

1. Осигуряване и управление на необходимите технически средства, активно оборудване и комуникационна свързаност;
2. Регистриране на домейн – www.inspirebg.eu;
3. Създаване, инсталиране, конфигуриране и настройка на web-базирано приложение (web-сайт) с основна функционалност на Национален портал за пространствени данни по ЗДПД/Директива INSPIRE;
4. Конфигуриране и настройка на географските сървъри, защитна стена и др. приложения;
5. Организационно-правни действия за регистриране и обявяване на Информационната система за предоставяне на публичен достъп до пространствените данни и услуги на МО като Национален портал за пространствени данни;
6. Инсталиране и настройка на сертификат за сигурност.

Както вече бе споменато, след осъществяване на съответни разработки, както и на организационни и съгласувателни дейности, **от 24.03.2016 г. в Европейския INSPIRE геопортал е регистриран временен Национален портал за пространствени данни.** Той ще функционира до изграждането на Национален портал за пространствени данни.

Публикувани са валидирани български INSPIRE метаданни по 7 теми, за които могат да се използват мрежови услуги за намиране, разглеждане и изтегляне. Същите услуги са достъпни и през европейския геопортал INSPIRE.

Достъпът до услугите в Националния портал за пространствени данни и европейския геопортал INSPIRE е свободен, без ограничения.

Създаденият временен Националният портал постигна оперативна съвместимост с европейския геопортал при пълна хармонизация на пространствените данни. Предстои поддръжка за осигуряване надеждната му работа и разширяване на неговата функционалност до изграждане на постоянен национален портал

Този доклад представлява и отчет за изпълнението на Споразумението за сътрудничество между ИА ЕСМИС и ВГС пред МСПД, в изпълнение на разпоредбата на ал. 4 от чл. 4 на Рамковото споразумение.

По предложение на председателня, МСПД прие единодушно доклада.

По т. 4.

Г-жа Диана Янчева (НСИ) предложи да се включат представители на НСИ към тематичната работна група към Експертната работна група на Съвета, която се занимава с изграждането на регистър на адресите. Това е важен въпрос за НСИ с оглед на предстоящото преброяване на населението.

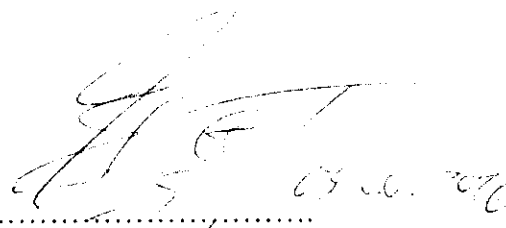
Съветът взе следните решения:

1. Приема отчета за изпълнението на Плана за действие за ускоряване на работата по изпълнение на Директива 2007/2/ЕО INSPIRE.
2. Приема резултатите от годишния мониторинг и националния доклад за последните 3 години от прилагането на Закона за достъп до пространствени данни/Директивата INSPIRE и изводите от тях.
3. Възлага на Експертната работна група към МСПД:
 - 3.1. Да направи преглед и изготви списък на директиви, регламенти и други международни нормативни документи, по които Р. България има задължения да извършва мониторинг и/или докладване, при което се използват пространствени данни по смисъла на Директивата INSPIRE. Срок - до 07.10.2016 г.
 - 3.2. Да изготви предложение за приоритизиране на масивите от пространствени данни, попадащи в обхвата на Закона за достъп до пространствени данни/Директивата INSPIRE, въз основа на изготвения по т. 3.1 списък. Срок – до 28.10.2016 г.
 - 3.3. Да разработи указания/шаблони за събиране на информацията, необходима в процесите на мониторинг и докладване по изискванията на Директивата INSPIRE. Срок - до 11.11.2016 г.
4. На заседание на МСПД през декември 2016 г. да бъде отчетен годишния напредък по изпълнението на Плана за действие за ускоряване на работата по изпълнение на Директива 2007/2/ЕО INSPIRE и изпълнението на решенията от настоящото заседание.
5. Приема за сведение информацията на председателя на ЕРГ за изпълнението на действията по свързване и регистрация на временния Национален портал за пространствени данни в геопортала INSPIRE на ЕС.
6. Приема предложенията, направени в хода на разглеждането на т. 2 и т. 4 от дневния ред.

Заседанието беше закрито в 16:30 часа.

Председател на МСПД:

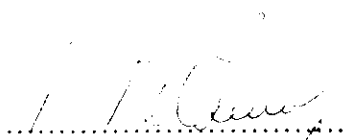
Валери Борисов

03.10.2016

Секретар:

Георги Гладков

Технически секретар:

Виктория Джерманска

